

Henrik Wigh-Poulsens prædiken 1. søndag efter trinitatis

Taler

Henrik Wigh-Poulsen
Biskop

Dato

2. juni 2024

Sted

Aarhus Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet 12,13-21

Salmer

41 Lille Guds barn,
46 Sorrow og glæde
292 Kærligheds og sandheds Ånd,
369 Du som gir os liv.
Nadver: 614 Far verden, farvel

Du kan være rig på så meget. Du kan være rig og stræbe efter rigdom på så mange måder. Du kan bygge lader og samle forråd i dem i så mange sammenhænge. Handlede det kun om penge, om kapital, om formue og bristefærdige pengetanke så kunne vi hurtigt gøre os færdige med dagens tekst. Så kunne vi alle ivrigt nikke bejaende til prædikerens fyndiger ord: “Der er et slemt onde, jeg har set under solen: opsparet rigdom, der bliver til ulykke for den rige”.

Måske vi, for vores indre medietrænede øje kan se Mark Zuckerberg sidde og svede i stolen til en eller anden kongreshøring om de sociale mediers pengemaskine. Eller en filmmogul der lod al anstændighed fare og mente, at han kunne tage og pille ved, hvad der var hans. Eller måske en lokalt naturforurenende mangemilliardær smilende foran sin bilpark. Eller alle de andre i offentlighedens øjne, mistænkelige typer, hvis indtægt er grotesk ude af takt med en almindelig indkomst, og hvis formuer stikker helt og aldeles af i forhold til, hvad der sådan ellers bliver os, og ikke mindst den voksende, stadigt mere forarmede verden til del.

The “filthy rich”, de beskidt eller stinkende rige, som de benævnes, og som vi noget mindre formuende ikke er i tvivl om, kan være i betænkelig nærhed af sjæle-ødelæggende kræfter og magter. Mangen et fængende tv-drama har fortalt

og vist os det. Den almindelige folkelige visdom forsikrer os derom. Og nu den meget omtalte dokumentar ”Den sorte svane” med et chokerende indblik i, hvordan afstumpet kriminalitet går hånd i hånd med pæne folks grådighed.

Bibelens advarsler er mange. Jesus siger det: ”Se jer for og vær på vagt over for al griskhed, for et menneskes liv afhænger ikke af, hvad det ejer, selv om det har overflod”.

Men når vi i dag indleder trinitatistidens store anskueliggørelsesundervisning om levet kristenliv med netop det tema, så er det også, må vi tro fordi det her handler om meget andet og meget mere end vores mere eller mindre velbegrundede fordomme mod Joakim von And pengetanke, velspækkede tegnebøger under hovedpuden, grådighed, nærighed, bekymret nattevågen og skulende blikke til dem, du tror vil tage det fra dig. For, som sagt, du kan være rig på så meget. Du kan være rig og stræbe efter rigdom på så mange måder. Du kan bygge lader og samle så meget i dem i så mange, mange sammenhænge.

Og samle til huse og lægge i lade - samle til huse og lægge i lade i så mange af livets forhold - gør du først og fremmest, fordi fattigdom er en svær én. Fattigdom er vi konstant og af gode grunde altid på flugt fra. Og heller ikke her tænker jeg kun på den økonomiske af slagsen. Som i den grad kan være slem nok, når man mangler, når ens børn mangler, når livet tordner forbi en og man må undvære. Fattigdom, at stå uden noget, at mangle, at savne, er hvad vi er på flugt fra i **alle** sammenhænge lige fra den dag, vi træder ind i voksenlivet.

Vi vil jo ikke have og være ingenting. Vi vil være nogen. Vi vil være noget. Og så samles der ellers til huse og sten lægges på sten med alt, hvad der kan udmærke os og styrke vores ståsted i verden: ry, rygte, renommé, anseelse, udmærkelse, position, placering, fortrin, førstefødselsret, identitet. Vi vil ikke have og være ingenting. Vi vil være nogen. Vi vil være noget. Sådan vokser vi vel op i verden og kommer fremad i livet. På små og store måder. På den måde bygger vi alle lader og fylder forråd i dem uafsladeligt.

Og alle kommer vi derfor også til at kende frygten for at miste og tabe og blive stødt ud og være og blive fattig. Som prædikeren skriver, så nager den angst for at miste så meget mere den, der i forvejen har så meget: Han slider ”for vinden”. ”Han æder alle sine dage op i mørke og stor kval, i lidelse og ærgrelser. Bekymringerne vælter ind over ham, holder ham vågen om natten. Holder

hende vågen om natten. Og så bliver vreden så let til rigdommens følgesvend. Vil de tage det fra mig? Bliver jeg kørt over, agterudsejlet, forfordelt, glemmt, overset, set ned på? Vi stirrer på vores eget nat og dag. Og dét forstyrrer freden.

Og hvad værre er, i kampen for at beholde hvert vores - vores ry, rygte, renommé, anseelse, udmærkelse, position, placering, fortrin, førstefødselsret, identitet – og skrabe endnu mere til os af den slags, lader vi det måske gå ud over dem, vi tror vil komme i vejen for vores bestræbelser. Og så hævder vi os selv endnu mere ved at holde dem på afstand. Det er også et slemt onde, vi ser under solen. Vrede kan antændes, og krige kan begynde på den måde.

Evangelierne fortællinger har det som et dystert baggrundsmørke, når Jesus kommer på tværs af særligt farisæerne og de skriftkloge. Mennesker vil nu engang altid hævde deres egen rigdom - det vil også sige deres retfærdighed og særlige position i forhold til både Gud og andre mennesker - ved at holde andre væk og på afstand ved at foragte eller underkue dem. Ja, hænge dem op på et kors, hvis de kommer i vejen.

Men evangeliets modsvar til er så til gengæld et modsvar, der vil lyse op i vores mørke, når vi er fangne og bastede og bundne i vores bekymringsbebyrdede kamp for at holde fast på os selv og alt, hvad vi har. Evangeliets modsvar, Jesu lære, peger på nødvendigheden af at kunne lægge sig selv til side, at kunne være fattig i sit eget og i stedet se, modtage og takke for alt det Gud giver os. Vores udsyn, vores perspektiv, er som sagt altid bestemt af, hvad vi har, og hvordan vi kan holde fast i det, og hvordan vi kan få noget mere. Jesus siger der imod, at vores liv ikke afhænger af, hvad vi ejer og har, og han fortæller os i ord og handling, at vi skal tage imod. Tage imod hvad Gud giver os, skænker os, hver eneste dag.

For Gud er en gavegiver. Han giver dig livet. Han giver dig dagen. Han giver dig lyset. Han giver dig at føle morgen i sjæl og krop. Han giver dig grønne marker og blomstrende træer, børn og gamle tanter og fornøjede øjeblikke. Han giver dig dem du deler livet, dagen og lyset og morgenen med. Han giver dig at være til - med alt hvad dertil hører. Og i sin søn giver han dig troen på at alt dette gode værende varer, og at alt dette ikke er som en formue, du skal klynge dig til og krampagtigt holde fast i - og som skal værnes mod alle de andre slyngler. Det er alt sammen skænket dig ud af den pureste kærlighed, nåde og barmhjertighed. På trods. Du skal bare tage imod. Takke og tage imod.

Og sådan skal du møde verden: ikke med din egen, men med Guds rigdom for øje. Det er et perspektivskifte, der skal til. En anden måde at se verden og virkeligheden på, hvor du hele tiden må lade dig korrigere og skubbe til og føre af Guds gode Ånd. Det kommer ikke bare til dig. Du skal huskes på det. Ikke mindst her i kirken som en modsigelse af dit indgroede og nedgroede verdensbillede, hvor alt handler om, hvordan du holder fast og får mere og uforstyrret kan æde, drikke og være glad for resten. Nej, du får, og du skal give. Tjen dit medmenneske. Kom til din Gud og skaber som den der intet har og tag imod alt det, du får. Og sig tak dertil.

Ja lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd,
du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.
Amen.

Kilde

Aarhusstift.dk

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

1. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/henrik-wigh-poulsens-praediken-1-sondag-efter-trinitatis>